

BRANDWEER

Gelderland-Zuid

Omgevingsdienst Rivierenland
t.a.v. [REDACTED]
J.S. de Jongplein 2
4001 WG TIEL

Sector Brandweer
Team Omgevingsveiligheid
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Datum: 17 oktober 2022
Uw kenmerk:
Betreft: Zaaknummer 2022-005887
Verzoek maatwerkadvies Hogeweg ong. -
plan Waluwe III, fase 1 Zaltbommel

Contactpersoon

Referentie: 2022-005887
Bijlage(n): 1

Geachte [REDACTED]

U heeft de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid gevraagd om een maatwerkadvies te geven over het bestemmingsplan Waluwe III, fase 1 te Zaltbommel. Het betreft de voorgenomen ontwikkeling van maatschappelijke voorzieningen en woningbouw. In deze brief treft u ons advies aan. De inhoud mag u lezen als een advies voor een optimalisering van veiligheidsaspecten. Daar waar harde wettelijke normen in het geding zijn, zal daar expliciet op worden gewezen.

Het plan

Het plan omvat de realisatie van een blok maatschappelijke voorzieningen en woningen. Het betreft fase 1 en grenst aan de Hogeweg te Zaltbommel.

Beoordeling

In de nabijheid van de planlocatie zijn de volgende relevante risicobronnen aanwezig (bron: **Risicoregister Gevaarlijke Stoffen/Risicokaart, Provinciale signaleringskaart, scenarioboek Externe Veiligheid**).

De planlocatie ligt:

- Binnen het invloedsgebied van een Bevi-bedrijf, te weten Sachem Europe B.V.;
- Binnen het invloedsgebied van een basisnetroute weg, te weten de Rijksweg A2;
- Binnen het invloedsgebied van een basisnetroute spoor, te weten het spoortracé Meteren – 's Hertogenbosch.

Constateringen

Aan de hand van de documenten wordt het volgende geconstateerd:

Sachem Europe B.V.

Uit de Regionale Signaleringskaart externe veiligheid blijkt dat het aspect externe veiligheid relevant is vanwege de risicovolle inrichting die ten Oosten van het plangebied is gevestigd. Het plangebied ligt namelijk binnen het invloedsgebied van deze inrichting die onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) valt. Personen in het plangebied kunnen daardoor komen te overlijden als rechtstreeks gevolg van een zwaar ongeval met toxische stoffen binnen deze inrichtingen. Het plangebied ligt buiten de contouren voor het plaatsgebonden risico (PR 10^{-6} /jaar). Er wordt dus voldaan aan de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico uit het Bevi.

Het plangebied ligt buiten de 1% letaliteitsafstand van Sachem Europe B.V. Het groepsrisico zal door de ontwikkeling niet verder toenemen.

Bestrijdbaarheid van de omvang van een ramp of zwaar ongeval

Bij een calamiteit bij Sachem Europe B.V., waarbij toxische stoffen (kunnen) vrijkomen, zal de brandweer inzetten op het beperken of voorkomen van effecten. Deze inzet zal voornamelijk plaatsvinden bij de bron en niet direct bij het bestrijden van effecten in of nabij het plangebied. De mogelijkheden voor bestrijdbaarheid worden daarom niet verder in beschouwing genomen.

Mogelijkheden tot zelfredzaamheid

Bij een calamiteit, waarbij toxische stoffen (kunnen) vrijkomen, is het belangrijk dat de aanwezigen in het plangebied worden geïnformeerd hoe te handelen bij dat incident. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde waarschuwings- en alarmeringspalen (WAS-palen) of NL-alert. Bij het genoemde incidentscenario is het advies in beginsel om te schuilen in een gebouw en de ramen, deuren en ventilatieopeningen te sluiten. In het plangebied zijn voldoende mogelijkheden aanwezig om dit advies tijdig op te volgen.”

Basisnetroute rijksweg A2 en Basisnetroute spoortracé Meteren – s' Hertogenbosch.

Het plangebied ligt op vrij korte afstand van de Rijksweg A2. Een gedeelte van de 200 meter zone van de Rijksweg A2 valt binnen het plangebied. Het gehele plangebied ligt in het toxisch invloedsgebied van het spoor.

Het plangebied ligt op een wat grotere afstand van het spoortracé Meteren – s' Hertogenbosch. Een klein gedeelte van het plangebied (c.a. 30 meter aan Oostelijke zijde) ligt in het brand- en explosie aandachtsgebied van het spoortracé Meteren – s' Hertogenbosch. Het gehele plangebied ligt in het invloedsgebied van het spoor.

Maatwerkscenario's

Voor zowel het vervoer over de A2 als het vervoer over het spoor geldt dat er twee relevante scenario's te benoemen zijn (voor achtergrondinformatie zie <https://www.scenarioboek.nl/>):

- A. Een ongeval waarbij een toxische stof (gas/vloeistof) vrijkomt;
- B. Een ongeval waarbij een brandbaar gas vrijkomt (zgn. 'koude bleve'¹; een ontploffing nadat een gastank(wagen) door mechanische impact is gescheurd).

Ad A.

Van deze twee scenario's hebben de scenario's met het vrijkomen van toxische stoffen de grootste effectgebieden. Een dergelijk incident kan door de brandweer bestreden worden door een eventueel lek te dichten, een eventuele vloeistofplas met schuim af te dekken en toxische gassen af te schermen met waterschermen. Hiervoor is veel personeel/materieel en (blus)water nodig. Het knelpunt zit hier vooral in de bluswatervoorziening: de voorgestelde ontwikkeling van het plangebied vraagt om een extra investering hierin.

Mensen binnenshuis genieten een behoorlijke mate van bescherming tegen het binnendringen van giftige gassen. Voorwaarde hiervoor is wel dat ventilatieopeningen gesloten kunnen worden. Buitenshuis loopt men een veel groter risico: het is van levensbelang dat men zo snel mogelijk naar een binnenlocatie vlucht.

- Door het toepassen van centraal afschakelbare ventilatie in de gebouwen kan de verblijfsduur in het gebouw worden verlengd bij optreden van het toxische scenario. Daarom adviseren wij u dit toe te passen voor alle gebouwen in het plangebied.

Ad C.

Hierbij is met name de 'koude bleve' relevant. Uitgangspunt is dat men buiten de zogenaamde '100%-letaliteitszone' binnenshuis een behoorlijke mate van bescherming geniet, dankzij het bouwwerk. Binnen die zone is het uitgangspunt dat het merendeel van de aanwezige personen, ongeacht binnen of buiten een gebouw, komt te overlijden in een 'normaal' bouwwerk, zonder

¹ Boiling liquid expanding vapour explosion: explosie van een door druk tot vloeistof verdicht gas

aanvullende voorzieningen. Per definitie geeft een dergelijk scenario door de overdruk van de explosie en resulterende vuurbol een grote verwoesting. Mensen die buiten zijn, lopen tot op 200 meter een grote kans op overlijden.

Voor al deze scenario's geldt dat de kans op optreden zeer klein is. Als het incident zich toch voordoet dan zijn de consequenties mogelijk zeer groot. Het is dan zeer waarschijnlijk dat de hulpdiensten het optreden van deze scenario's niet kunnen voorkomen door de snelheid waarmee het incident zich ontwikkelt. Wel zal in de nasleep veel hulp verleend moeten worden. De capaciteit van met name de medische hulpverlening zal hierbij in de eerste fase van het incident tekort schieten. Het potentiële aantal dodelijke slachtoffers blijkt onder meer uit de bijgevoegde QRA; het aantal gewonden kan een veelvoud hiervan zijn.

Inrichting van het plangebied

Er is nog geen schetsontwerp van het plangebied aangeleverd. Graag zien we die te zijner tijd ter beoordeling aan ons voorgelegd. Hieronder treft u een aantal opmerkingen aan waarbij het schetsontwerp rekening mee kan houden.

- Bij de inrichting van het plangebied kan men rekening houden door de kwetsbare objecten (woningen) en evt. ook de maatschappelijke voorzieningen zo veel mogelijk van de bronnen af te bouwen;
- Bij de inrichting van het plangebied is het raadzaam om een tweezijdige bereikbaarheid te realiseren. Dit vanwege de goede bereikbaarheid voor hulpverleningsdiensten, maar ook vanwege het veilig bovenwinds ontluchten van de personen in het plangebied bij optreden van een van de bovengenoemde EV-scenario's.
Indien mogelijk is het raadzaam om de wegenstructuur voor een later geplande fase al te realiseren bij oplevering van deze fase.
- De bluswatervoorziening van het plangebied op een plattegrond weergeven en ter beoordeling aan ons voorleggen.

Conclusie

Op basis van de aangeleverde documenten voor het maatwerkadvies Hogeweg ong. - plan Waluwe III, fase 1 te Zaltbommel zijn wij nader ingegaan op de EV-risicobronnen waaraan het plangebied wordt blootgesteld. Tevens hebben we de bestrijdbaarheid bij optreden van een dergelijk scenario beoordeeld en zijn we nader ingegaan op de zelfredzaamheid van de personen in het plangebied.

Vragen en informatie?

Heeft u vragen over deze brief? Neemt u dan gerust contact op met bovenvermelde contactpersoon.

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid,

Deze brief is digitaal aangemaakt en daarom niet persoonlijk ondertekend.

BIJLAGE 1 - Overzicht beoordeelde documenten

 4	Advies aanvraag	Verzoek maatwerkadvies Hogeweg ong. - plan Waluwe III, fase 1 Zaltbommel	05-09-2022
	Advies aanvraag	Verzoek maatwerkadvies Hogeweg ongenummerd te Zaltbommel - Waluwe III_email	05-09-2022
	Advies aanvraag	Figuur 1	05-09-2022